

(המשך מעמוד 11)

היא למדה במשך שישה חודשים לנהוג באוטובוס. בקורס מיוחד שנערך באשרדור. היא נהגת מאז 71, כלי שום הרשעה. למעשה, היא לא נהגה בשביל הכסף, כי בליטוש היא הרוויחה הרבה יותר. היא פשוט אהבה לנהוג. לאחרונה היא עברה חמישה ימים בשבוע באגד. שמונה השע שעות ביום. בזמן ה' שיכבה הגיעו נהגים שסיפרו איוו נהגת היא היתה. עובדה שהיא נבחרה להיות הנהגת בקייטנות של ילדי אגד עצמם.

לשחק

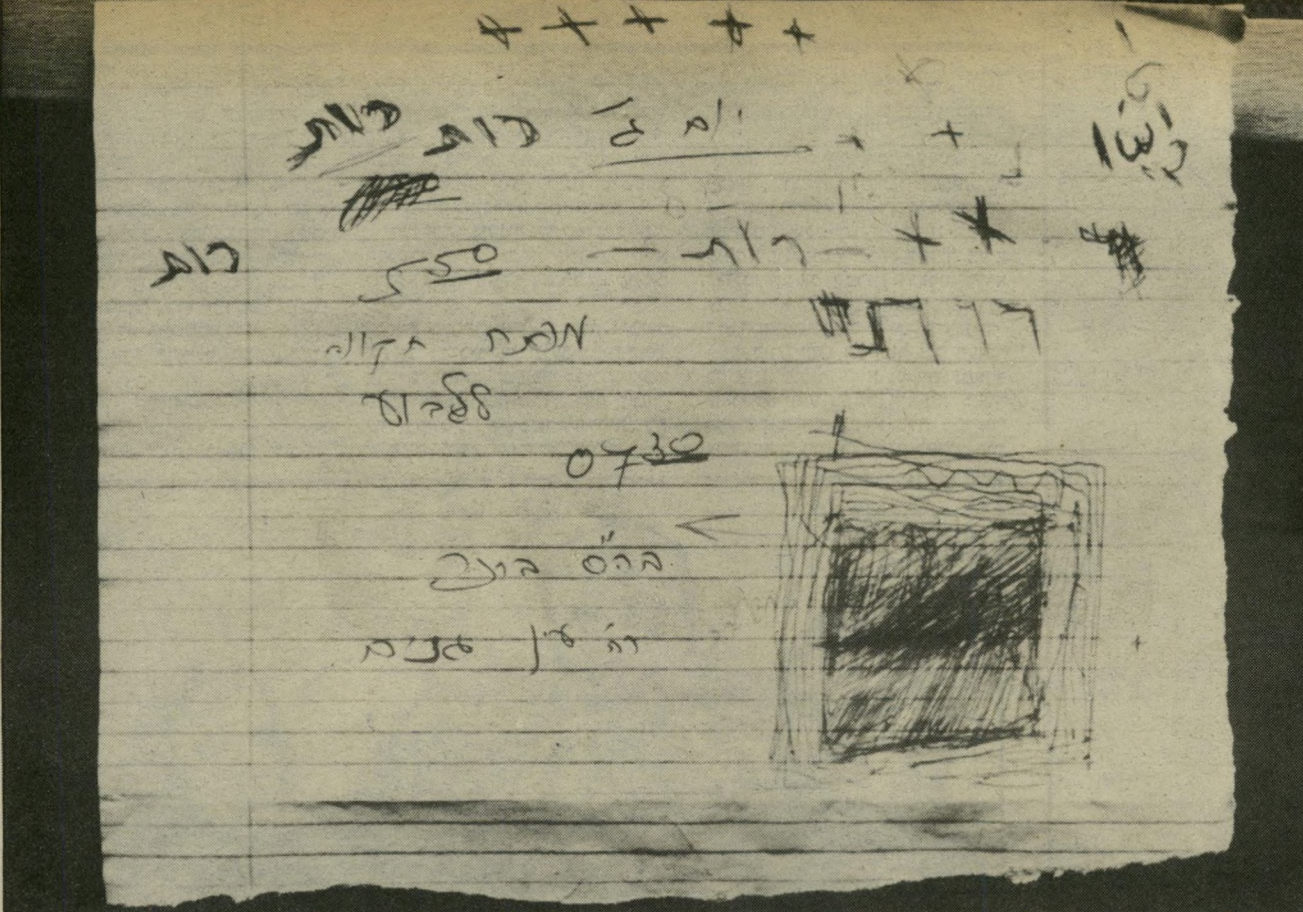
בפאזלים

ביום השני לאסון התקשרה איתנו מחנכת של בית ספר, שנהג להעסיק אותה. היא אמרה לנו שהיא מוכרחה למר לנו שרות היתה נהגת מעולה, ושלא יהיו לנו שום ריגשיו אשמה.

עד יום מותי לא ארע מה בדיוק קרה. אבל אני לא מוכן להאמין שרות טעתה, ושיש שמץ של אפשרות שהי אסון קרה בגללה.

כי רות היתה האדם הקפדן והרדיקן ביותר שהיכרתי. איוו אינטואיציה הייתה לה בכלי במשבר. כשהפסדתי הרבה כסף, הייתי תמיד שומע לה, והיא תמיד צדקה. שלוש פעמים, כשלא שמעתי בקולה, שילמתי מחיר והפסדתי הרבה כסף. לצערי, במשך השנים התחלתי להרבות בנסיעות. הייתי נוסע לקנות ולמכור סחורה, בעיקר במיזרח הרחוק, מייד כשהייתי נוחת בארץ הייתי נקרא למילואים. נוסע, ומייד למילואים בשינית. בקושי הייתי בבית שבועי-שבו עיי.

אני לא רוצה להיות אדם עשיר, גם רות לא היתה אשתיוור ולא אשת

הסתק שרשמה רות לעצמה ערב הנסיעה

5.50 - מפתח-תיקווה לגלבו - ב"ס ברנר

שים לחול, כדי לבנות משהו רצוף שיאפשר לנו להשתקם סופית. ניסיתי להסביר לה שבמקצוע שלי כלי חופש אני אבוד, וגם לא אצליח לעשות כלום בארץ. היא כעסה, נעלבה מאוד והציעה שניפרד. כמובן רק לנסיון.

באחד במאסר ליוותה אותי רות בדרכי למלחמת העופה. נסעתי לחודשיים וחצי, כשהורתי לפני שבועיים גרתי אצל אמי. זה היה יותר מתוך גאווה שובניסטית. לא רציתי להיכנע לרות. מעולם לא חשבנו להיפרד. יום מותה לא החזיר אותי הביתה, כי למעשה מעולם לא עזבתי אותה.

כשהגיעה הידיעה על האסון, לא הבנו ככלל איך היא הגיעה להבונים, במקום לנסוע לגילבו, כמו שתיכננה יום קודם. למחרת ביקרו בבית שוטי רים, שביקשו להחתים אותי על טופס שבו התחייבתי לספר אם היא היתה חולה. רות היתה טיבעונית, אנטי זריקת, אנטיכדורים, ולא היתה לה שום מחלה.

לילדים סיפרתי על האסון בהדרגה. בהתחלה סיפרתי להם שהיא נפצעה בתאונה, ובשלבם סיפרתי כל פעם על הרעה נוספת במצבה. עד היום לא בכה הילד אצלי מעולם. רק אצל אמו. היום אין לו אצל מי לבכות. אתמול הוא הסתגר בחדרו וביקש שלא יפריעו לו. כי הוא הולך לשחק בפאזלים, מישחק שהוא היה רגיל לשחק בו שעות עם אמו. הוא ישב שעות בחדר, כשהוא מנסה גם לשחק במקומה. זה היה איום.

עד כאן דבריו של אבנר, הבעל. דינה גרשנוביץ (25), גננת, היתה בת-בית אצל רות, והיבטיסטר של הבן במשך 10 שנים.

מספרת דינה: הייתי בת 15 כש נכנסתי לראשונה לביתם. מאז הפכתי לבת-בית שם. כשהייתי מגיעה לפעמיים לביתם, והיה לי רע, היא היתה מייד מנחשת. מושיבה אותי ומנסה לעזור. היא הרגישה כל-כך את הסובב לה: תמיד הייתי המומה איך היא ידעה.

היא סרגה לי שישה סוודרים. היתה יושבת כלילות, ותוך יממה אחת סורגת סוודר. לכל אחד מבני המיטפה נשאר סוודר. כל אחד בלי סוף, שסרגה.

מאז האסון הפסקתי לחלום. אבל יש לי חלום גדול אחד בהקצין. המלווה אותי כל הזמן: להיפגש איתה אולי בחלום הבא שלי, ולשאול אותה את השאלה המטרידה אותי כל-כך יום-יום: רות, מה קרה?

לפני כמה חודשים אמרתי לרות ש'לדעתי אני חייב לנסוע לכמה חודשי' את חיינו באיריליה בבית יפה, ולתת לילדים את כל מה שמגיע להם.

החברה הגבוהה. תמיד היינו רות-ואבנר ואבנר-רות. וכל מה שרצינו זה לסיים

החברה הגבוהה. תמיד היינו רות-ואבנר ואבנר-רות. וכל מה שרצינו זה לסיים

האם הנהגות מסוכנות יותר?

קדומה. בין שני המינים אפשר למצוא מטורפים מסוכנים, אלא שהנשים נוהגות פחות, וממילא גם מעורבות פחות בתאונות. לדעתי הן גם והירות יותר, פחות נוטלות סיכונים.

הנהגות מסתייגות מההערה הזאת. אין שום הבדל בינינו לבין הגברים, הן חוזרות ואומרות. גם לא בעניין הזהירות.

בלה זיו, 39, הנהגת הוותיקה הוותיקה קה ביותר של חברת אגד ואחת משתי הנהגות הקבועות, הנוסעות בדרך כלל בקו 74 מחולון לרמת-אביב: "אנחנו אולי יותר סבלניות לנוסעים, אבל חוץ מזה לא שונות במאומה מנהג-גבר. כשאני יוצאת מהתחנה ביחד עם אוטורבוס של נהג, מעולם אינני מזהירות אחריה, תמיד עומדת בקצב שלו ומגיי עזה ביחד איתו לתחנה הסופית". היא אומרת, ומבלי להתכוון מפריכה את טענת ההירות. מי שממחר ומתחרה אינו יכול להיות זהיר.

בעשר שנות עבודתה כנהגת היתה בלה מעורבת בכמה תאונות קלות. כולל ללא נפגעים. המישטרה אינה מוכנה להתייחס לתאונות של נשים. עדי גונן, דובר הד מטה הארצי, מסרב להשיב על שאלות, ואינו מתיר לאחראי על הנושא להתראיין. "אין לנו עניין להיכנס לנושא הזה", הוא מודיע בקול נחרץ, וטורק את אפרכסת הטלפון.

אני ממש מופתע **השבוע סורסם בגרוסלם** מוסט שקבוצת-הורים בירושלים שיגרה לפני שבועיים מיכתב לאגד, ובו התלוננה על נהיגה פרועה של רות רודוב, כשהסיעה את ילדיהם לטיול. אומר עלי-כך איצ'ה מנחם, סגן-יו"ר מזכירות אגד ויו"ר הוועדה של אגד, החוקרת את התאונה: "אני ממש מופתע! התיק האישי שלה נקי לחלוטין. היא היתה נהגת מעולה מאז התאונה קיבלנו מיכתבים ממורות שנשעו איתה בטיולים, וכולן שיבחו אותה".

אני ממש מופתע **השבוע סורסם בגרוסלם** מוסט שקבוצת-הורים בירושלים שיגרה לפני שבועיים מיכתב לאגד, ובו התלוננה על נהיגה פרועה של רות רודוב, כשהסיעה את ילדיהם לטיול. אומר עלי-כך איצ'ה מנחם, סגן-יו"ר מזכירות אגד ויו"ר הוועדה של אגד, החוקרת את התאונה: "אני ממש מופתע! התיק האישי שלה נקי לחלוטין. היא היתה נהגת מעולה מאז התאונה קיבלנו מיכתבים ממורות שנשעו איתה בטיולים, וכולן שיבחו אותה".

השבוע סורסם בגרוסלם מוסט שקבוצת-הורים בירושלים שיגרה לפני שבועיים מיכתב לאגד, ובו התלוננה על נהיגה פרועה של רות רודוב, כשהסיעה את ילדיהם לטיול. אומר עלי-כך איצ'ה מנחם, סגן-יו"ר מזכירות אגד ויו"ר הוועדה של אגד, החוקרת את התאונה: "אני ממש מופתע! התיק האישי שלה נקי לחלוטין. היא היתה נהגת מעולה מאז התאונה קיבלנו מיכתבים ממורות שנשעו איתה בטיולים, וכולן שיבחו אותה".

מעורבת אף לא בתאונות-דרכים אחת. סביר להניח כי גם העובדה הבאה מעולם לא הובאה לידיעתם: על כל אלף נהגים, 21 מסתכנים בכל שנה בתאונות-דרכים. רק 6.8 נהגות מתוך אלף מעורבות בתאונות.

המשטרה לא מתייחסת

תוני הלישבה המרכזית לסטא סיסטיקה מפרטים: מבין 870 אלף בעלי רישיונות נהיגה במדינה, 380 אלף הן נשים. בשנת 1984 היו 2613 נשים מעורבות בתאונות. לעומת 18,350 גברים. 41 נשים גרמו לתאור כן. חששתי לעלות לאוטובוס.

אבלים ליד קבר התלמידים לא יותר בטוחות. לא פחות בטוחות

אבל מהרגע שהתיישבתי על-כיסא הנהגת, נעלמו פחדיה-הנהיגה ונשאר רק החשש מפסיד-הרכבת ומתגובת ה' נוסעים'. ואיך הגיבו הנוסעים? רבים אמרו: "אנחנו פוחדים מאשה נהגת! קבוצת-חיילים אף ירדה מהאוטובוס, כשהתברר להם שאני הנהגת". אותם חיילים לא ידעו, כמובן, כי בשלוש שנות נהיגתה לא היתה לאה

האם שינויים הורמונליים בימי ה' מחזור החודשי אינם משפיעים עליך לרעה בנהיגה? "לא כל אשה מושפעת לרעה מה' מחזור. וגם אם אני קצת עצבנית כי אותם ימים, הנהיגה מרגיעה אותי. יש בנהיגה משהו מרגיע, נעים, שגורם לי לשכוח הכל".

האם נהיגתן של נשים אינה עדינה יותר, ללא נטילת סיכונים? "אם אני נוהגת בעדינות, זה לא מפני שאני אשה. יש גם גברים עדינים".

האם אחרי התאונה של רות פחדת לנהוג? "כן. חששתי לעלות לאוטובוס.

מה שבועי ימים מחפשת לאה כהן את תיקיה-ה' של רות רודוב, נהגת אוטובוס-התאונה. התיק התערך ככין שאר חפצי ההרגום והפצוצים, ועדיין לא הגיע לידי המשפחה.

באגד אומרים ללאה-אין לנו זמן לספל כשטות כזו. וכך מיטלטל ה' תיק מיד ליד, וכל שוטר מיקרי יכול להציק בו. כמו אל תוך תמצית עולמה של המתה.

לאה כהן, אף היא נהגת באגד וחברתה של רות, בוכה כשהיא מדברת על התיק, וכוועת כאשר מנסים למ' צוא קשר בין התאונה לבין מינה של הנהגת.

תחילתה של נהיגת הנשים באגד במילחמת יום-הכיפורים. הנהגים-הגבר' רים שירתו אז במילואים. האוטובוסים עמדו בחניונים, באין אוטובוסים. כי אגד החליטו ליצור מאגר של נהגות לשעת-צרה.

מאז עברו עשרות נשים קורס-נהיגה באוטובוס. רק מעטות הפכו לנהגות של יום-יום. כיום עובדות באגד, בכל רחבי הארץ, כ-200 נהגות. אף אחת מהן לא התקבלה כחברה באגד, רק שתיים קיבלו קביעות.

לאישה אין שום סיכוי

לאה, 27, סטודנטית ללימודי ארץ-ישראל בבית-ברל. עברה לפני שלוש שנים את קורס הנהיגה. אגד מתיר לה לעבוד במשך שלוש תקופות של נהיגה. כדי למנוע קב' עות. זמנה המינימי של כל תקופה הוא שנתיים.

"אני יודעת שלא אקבל קביעות. אמנם, גם רוב הנהגים-הגברים אינם מתקבלים לעבודה קבועה בקואופ' רטיב. אבל לאשה אין שום סיכוי. וזהו, עצם. ההבדל היחיד בין הנהגים לנהגות", היא אומרת.

האם אין איפיונים מיוחדים לנהיגת נשים? "לא. אני נוהגת בדיוק כמו הגבר' רים".